

31 Mart'ta Bedüzzaman

İzmir'den Abdullah Toprakoğlu: "31 Mart'tan sonra Hurşit Paşa isyancılarla birlikte Bedüzzaman'ı da mahkemeye celp ediyor ve Bedüzzaman'ı, "Sen de şeriat istemişsin!" diye sorguluyor. Oysa Osmanlı Devleti zaten şeriatla yönetilmiyor muydu? İsyancıların amacı neydi? Hurşit Paşa neden böyle soru yöneltti?"

İstanbul'da avcı taburlarının Rûmî 31 Mart 1325 veya mîlâdî 13 Nisan 1909 tarihindeki isyanı, o günden beri tarihçiden sosyal bilimciye ve siyâsetçiye hemen herkesçe çok yazılıp söylendi.

İsyan esnasında isyancı taburların, bir çok isteklerini ve amaçlarını tek bir cümlede birleştirerek attıkları, "Şeriat isteriz!" sloganlarını ciddîye almamız mümkün değildir. Bu sloganın o esnada, tahrikçi çevreler tarafından üretildiği ve hiçbir hakîkatı ifâde etmediği ilk bakışta anlaşılmaktadır. Yani isyancıların bu bağırış ve hezeyanları, ne istediklerinin gerçekten şeriat olduğunu tescil eder, ne de Hükûmetin yapısı ve karakteri hakkında sağlıklı bir belge teşkil eder!

Otuz Bir Mart isyanının nedeni ve niçini hakkında söylentiler de pek çoktur. Tarihçiler bu isyanda İngiliz Entelijans Servisinin ciddî parmağı olduğu üzerinde dururlar. İsyanın amacı olarak; kâh Sultan Abdulhamid'i tahttan indirmek, kâh İttihat ve Terakkî Hükûmetini devirmek, kâh ordudan atılan alaylı zabitlerin tekrar orduya alınmasını sağlamak, kâh devlet dâirelerinde yapılan tenkîsat üzerine açıkta kalan memurların tekrar memuriyete alınmasını temin etmek...vs. gibi daha birçok nedenler sıralanmaktadır.

Görünen o ki, bu isyanda dış güçlerce, Osmanlı Devletini yıkmak, bölmek ve parçalamak gibi gizli ve tehlikeli amaçlar gözetilmiş; bu amaçlara ulaşmak için en problemlî, en bulanık ve en sisli zamanlar tercih edilmiştir. Yani bu isyan, dört dörtlük bir dış düşman tezgâhı ve oyunudur! İsyancı taburlarsa, maalesef, bu tezgâhlara bilmeden âlet olmuşlardır. "Şeriat isteriz!" nutukları, tahrik ve tahrip gücü yüksek birer slogan olarak sadece sokaklarda yankılanmış; sadece isyana sûret-i hak rengi ve görüntüsü vermeye yaramıştır. Bunu daha sonra mahkeme safahatında

Hurşit Paşa'ya karşı Bedüzzaman'ın: "Şeriatın bir hakikatına bin ruhum olsa fedâ etmeye hazırım! Zîrâ şeriat sebeb-i saadet ve adâlet-i mahz ve fazîlettir. Fakat, ihtilalcilerin isteyişi gibi değil!"¹ sözlerinden de anlamak mümkündür.

Bedüzzaman Hazretleri isyan esnasında isyancıları ve ihtilâlcıları yatıştırıcı ve sükûnete çağırıcı bir rol üstlendi; isyancılara ısrarla şöyle hitap etti: "Ey asâkir-i muvahhidîn! Şeriat namına sizlere söylüyorum ki, İslâmiyet'in maddî kuvveti ordudur. Ordunun da ruhu ve mefkûresi mektepli zâbitlerdir. Bunlara ilişmek hayat-ı millete cinâyet etmektir. Bu zamanda şecaat-ı fitriye kâfi değildir. Zira ecnebler bize fenn-i harple galebe çalmıştır."²

Başka bir hitâbesinde de Saîd Nursî isyancı taburlara: "Hayatınız ve kuvvetiniz itaattir. Bu meziyet-i mukaddeseyi en ufak âmirinize karşı bile irâe ediniz. Otuz milyon Osmanlı ve üç yüz milyon İslâm'ın nâmusu artık sizin itaatınıza bağlıdır. Sancak ve tevhîd-i İlâhî sizin yed-i şecaatınızdadır. Sizin o mübârek elinizin kuvveti de itaattir. Sizin zâbitleriniz müşfik pederlerinizdir! Kur'ân ve Hadîs ve hikmet ve tecrübe ile sâbittir ki: Haklı âmire itaat farzdır." ³ çağrısında bulundu.

Saîd Nursî isyan eden sekiz taburu hitabeleriyle itaate getirdi, dize getirdi ve susturdu; isyan sona erdi. Daha sonra kendisi de isyancılarla birlikte sorgulandı. Fakat suçsuz olduğu tahakkuk ettiği için, berat etti.

Tahrikçi sloganlar her zaman ve her zeminde vatanın birlik ve dirliği için en tehlikeli tezgâhların sadece birer parçası olmuşlardır. İtibar edilmemelidir.

Dipnot:

1-Tarihçe-i hayat, s. 55;

2-Şahiner, N., B. T. B. Said Nursî, s. 137;

3-Hutbe-i Şâmiye, s. 93.